

PASEKMĖS, GALINČIOS KILTI NESAUGIAI NAUDOJANT PIROTECHNIKOS PRIEMONES, BEI TEISINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ PIROTECHNIKOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMO TVARKOS PAŽEIDIMĄ

Kiekvienais metais gruodžio - sausio mėnesiais policijos įstaigos vykdo prevencines priemones, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą civilinių pirotechnikos priemonių apyvartą ir užkardyti pažeidimus, susijusius su civilinės paskirties pirotechnikos priemonių naudojimu, disponavimu ar prekyba. Tokių priemonių metu kasmet yra surašoma nemažai administracinių nusižengimų protokolų.

Atsižvelgiant į pirotechnikos priemonių pavojingumo laipsnį, nustatytą įstatymuose, **pirotechnikos priemones įsigyti draudžiama vaikams iki 14 metų**, o kai kurias pirotechnikos priemones – nuo 16 ar 18 metų. Yra tokių pirotechnikos priemonių, kurias naudoti ir įsigyti gali tik profesionalūs pirotechnikai.

Lietuvos Respublikos civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 21 str. nustatyta, kad:

- **F1 kategorijos fejerverkus** (fejerverkai, keliantys labai mažą pavojų, labai mažai triukšmo ir skirti naudoti aptvertose teritorijose, taip pat naudoti gyvenamosiose patalpose) gali įsigyti ir juos naudoti **ne jaunesni kaip 14 metų asmenys**.
- **F2 kategorijos fejerverkus** (fejerverkai, keliantys mažą pavojų, mažai triukšmo ir skirti naudoti aptvertose teritorijose, esančiose lauke) gali įsigyti ir juos naudoti **ne jaunesni kaip 16 metų asmenys**.
- **F3 kategorijos fejerverkus** (fejerverkai, keliantys vidutinį pavojų ir skirti naudoti didelėse atvirose teritorijose), T1 (priemonės, skirtos naudoti scenoje ir keliančios mažą pavojų) ir P1 (priemonės, išskyrus fejerverkus ir teatrines pirotechnikos priemones, keliančios mažą pavojų) kategorijų civilines pirotechnikos priemones gali įsigyti ir jas naudoti **ne jaunesni kaip 18 metų asmenys**.

KAIP ATPAŽINTI FEJERVERKUS?

Įstatymo 8 str. nustatytas civilinių pirotechnikos priemonių ženklėjimas:

- Kiekviena Lietuvos Respublikoje **pagaminta ar platinama civilinė pirotechnikos priemonė**, išskyrus transporto priemonių pirotechnikos priemones, **turi būti paženklinta etikete**, kurioje lietuvių kalba matomai, aiškiai ir nenutrūkinamai įrašytas gamintojo pavadinimas ir adresas, kuriuo galima susisiekti su gamintoju (arba importuotoju, jeigu gamintojas nėra įsisteigęs valstybėje narėje) registruotas prekės pavadinimas (ženklas), tipas, jos registracijos numeris, civilinės pirotechnikos priemonės, partijos ar serijos numeris, kategorija, pirotechninio mišinio bendra masė, amžius, nuo kurio galima įsigyti atitinkamą pirotechnikos priemonę, **gaminio naudojimo instrukcija, mažiausias saugus atstumas iki pirotechnikos priemonės ją naudojant (jeigu priemonė skirta naudoti tik lauke ar gaminio konstrukciniai ypatumai nustato tokią būtinybę)**, pagaminimo metai. Papildomai civilinių pirotechnikos priemonių naudojimas (jeigu reikia) gali būti pavaizduotas grafiškai.

Sužalojimų tikimybę pavyks sumažinti, jeigu gaminys bus naudojamas pagal paskirtį taip, kaip yra numatyta gaminio instrukcijoje. Tais atvejais kai pirotechnikos gaminys neveikia draudžiama jį ardyti ar bandyti uždegti pakartotinai. Būtent gaminių naudojimas ne pagal paskirtį, nesilaikant instrukcijos, gaminio ardyimas ar bandymas jį uždegti pakartotinai sukelia didžiausius sužalojimus.

- Ant kiekvieno tiekiamo rinkai fejerverko, jei jis skirtas naudoti tik lauke ar skirtas pirotechnikams, nurodoma: „**Naudoti tik lauke**“ ar „**Naudoti tik pirotechnikams**“.

Įstatymo 17 str. nustatyti pirotechnikos priemonių naudojimo draudimai – **DRAUDŽIAMA:**

- platinti civilines pirotechnikos priemones (išskyrus F1 kategorijos fejerverkus) arčiau kaip 30 metrų nuo mokyklų.
- naudoti civilines pirotechnikos priemones (išskyrus F1 kategorijos fejerverkus) arčiau kaip 30 metrų nuo mokyklų, gydymo ir reabilitacijos įstaigų, kulto, šarvojimo patalpų, jeigu tai nesuderinta su pastatų (statinių) ar patalpų valdytojais, taip pat kitose savivaldybės tarybos nustatytose vietose.
- jeigu tai trikdo viešąją rimtį, naudoti civilines pirotechnikos priemones nuo 22.00 val. iki 8.00 val. (išskyrus švenčių dienas, taip pat per masinius renginius, kuriuos rengti savivaldybės vykdomoji institucija yra išdavusi leidimą), kitu teisės aktuose nustatytu ar savivaldybės tarybos nustatytu laiku.

**ATSAKOMYBĖ UŽ NUSIŽENGIMUS, SUSIJUSIUS SU CIVILINĖS PIROTECHNIKOS PRIEMONĖMIS,
NUSTATYTA LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSE (TOLIAU – ANK):**

- Už Civilinių pirotechnikos priemonių įsigijimo, naudojimo tvarkos pažeidimą atsakomybė numatyta ANK 483 str. Už šį administracinį nusižengimą gresia įspėjimas arba bauda nuo keturiolikos iki trisdešimt eurų, pakartotinai nusižengus – **bauda nuo 14 iki 60 eurų**. Taip pat už tokius administracinius nusižengimus, padarytus viešojoje vietoje vykstančiame renginyje, gali būti skiriamas **draudimas lankytis viešosiose vietose vykstančiuose renginiuose nuo vieno iki dvejų metų**.

- Naudojant nenustatytu laiku ar pernelyg triukšmingus fejerverkus, kyla atsakomybė, numatyta ANK 488 str. (Viešosios rimties trikdymas), šis administraciinis nusižengimas užtraukia **baudą nuo 20 iki 80 eurų**, pakartotinai nusižengus – baudą nuo 80 iki 300 eurų. Už tokius administracinius nusižengimus, padarytus viešojoje vietoje vykstančiame renginyje, gali būti skiriamas **draudimas lankytis viešosiose vietose vykstančiuose renginiuose nuo vieno mėnesio iki vieno metų**.

- Nesilaikant saugaus elgesio su fejerverkais taisykliu, dėl kurių gali kilti gaisras ar sprogimas, kyla atsakomybė, numatyta ANK 525 str. (Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo ir kitų civilinę saugą reglamentuojančių teisės aktų nevykdymas ar pažeidimas, šis administracinis nusižengimas užtraukia **baudą nuo 20 iki 70 eurų**, o juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo **30 iki 600 eurų**.

Už administracinius nusižengimus asmenys atsako nuo 16 metų, tačiau atsakomybė už vaikų iki 16 metų padarytus administracinius nusižengimus gali kilti ir tėvams – tai nustatyta ANK 73 str. (Tėvų valdžios nepanaudojimas arba panaudojimas priešingai vaiko interesams), užtraukia tėvams įspėjimą, o padarytas pakartotinai **baudą nuo 10 iki 100 eurų**.

Dėl nesaugaus pirotechnikos priemonių naudojimo būna itin skaudžios pasekmės – nutraukiamos galūnės, susižalojamos akys, veidas, kitos kūno vietos. Svarbu nepamiršti, kad dėl nesaugaus pirotechnikos priemonių naudojimo taip pat gali kilti ir gaisras – priešgaisrinės apsaugos departamento duomenimis, kasmet dėl nesaugaus pirotechnikos priemonių naudojimo kyla vidutiniškai 9 gaisrai. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos pateikia rekomendacijas kaip saugia naudotis pirotechnikos gaminiais: <https://pagd.lrv.lt/lt/ugniagesiai-pataria/kaip-saugiai-elgtis-su-pirotechnikos-priemonemis>

10 SAUGOS TAISYKLIŲ

- Laikykitės saugaus atstumo nuo ugnies šaltinio.
- Petardas, baterijas ir raketas uždekite tik didelėse atvirose erdvėse.
- Nesiartinkite prie ką tik užgesusių fejerverkų ir nebandykite pakartotinai jų uždegti kilus įtarimams, kad fejerverkai neiššovė. Palaukite bent 10 – 15 min.
- Nemėtykite petardų!
- Uždegdami fejerverkus nelaikytite jų rankose!
- Būkite atsargūs su įkaitusia bengališkos ugnelės viela! Ugnelei užgesus jos temperatūra gali būti 650°C.
- Nelaikykite raketos pagalio rankose ir nebandykite įbesti jo į žemę, nes jis tam neskirtas. Raketos pagalys yra jos skrydžio stabilizatorius.
- Nelaikykite fejerverkų kišenėse, nes jie gali ten sprogti.
- Pirkite tik iš patikimų pardavėjų.
- Perskaitykite ir susipažinkite su instrukcija anksčiau, o ne likus 5 min. iki fejerverkų uždegimo momento. Būkite atsargūs.

